

Asia: VN/4728/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnon keskeinen sisältö.

Tiivistelmä:

- 1) Korkeakoulututkinnon suorittaneiden 0,25 kerroin tulisi nostaa 0,5 ja muu kuin korkeakoulututkinnon suorittaneiden kerroin 0,5 tulisi nostaa 1.
- 2) Rakennusteollisuus RT pitää hyvänä työllisen/työttömän määrittelyn rajaamista edellisen vuoden lopun tilanteeseen ongelmallisena. Opiskelijan työmarkkinastatus tulisi määritellä opintojen alkavan kuukauden tilanteen perusteella.
- 3) Tutkintojen kustannusryhmien uusi luokittelu edellyttää tiivistä seurantaa ja tarvittaessa muutoksia, jotta uudet kustannusryhmät vastaavat todellisia järjestämiskustannuksia.

Rakennusteollisuus RT pitää yleisesti esitettyjä muutoksia perusteltuina, mutta osa muutosehdotuksista edellyttää vielä tarkennuksia. Rahoitusjärjestelmän painotus vaikuttavuuteen on erittäin kannatettava asia, mutta painotus vain työnhakijoihin ja vähemmän koulutettuihin ei kuitenkaan saa estää jatkuvan oppimisen tarpeita. Rahoituksen ohjausvaikutus on perusteltua painottaa koulutusresursseja työttömyydestä työllisyyteen ja korostaa erityisesti ensimmäisen työllistävän tutkinnon tärkeyttä. Painotus ei kuitenkaan saa tehdä jatkuvan oppimisen tarpeisiin vastaamisesta koulutuksen järjestäjille taloudellisesti kannattamatonta, koska työelämän vaatimukset ovat suuria, nopeita ja jopa kokonaisia toimialoja muuttavia.

Digi-vihreä kaksoissiirtymä edellyttää jatkuvaa oppimista. Energiatehokkuuden edelleen parantaminen edellyttää uusia taitoja, sillä rakennetun ympäristön osuus päästöistä on 35 prosenttia, josta 29 prosenttia tulee rakennusten energian käytöstä. Rakennusteollisuus ja sen yritykset ovat keskeisessä asemassa huoltovarmuuden ylläpidossa ja kehittämisessä, joten kriittisen osaamisen ylläpito tulee taata riittävän laajalla lisä- ja täydennyskoulutuksella.

Rakentamisen osuus on 60 prosenttia investoinneista ja 15 prosenttia bruttokansantuotteesta. Joka viides työllisistä saa toimeentulonsa kiinteistö- ja rakentamisaikaa tai siihen liittyvistä palveluista. Rakennettu ympäristö muodostaa yli 80 prosenttia kansallisvarallisuudestamme.

Lausuntonne koskien asetuksen 1 §:ää (opiskelijavuoteen kuuluvat päivät)

Rakennusteollisuus RT pitää hyvänä, että lomakauden (heinäkuu) laskenta koskee vain kokonaista tutkintoa, TUVAA ja TELMAA, jotta tutkinnon osaa tai osia suorittavien rahoituspohjan laskenta ei vääristy.

Lausuntonne koskien asetuksen 2 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien laskenta)

Rakennusteollisuus RT pitää hyvänä laskennassa selkeää painotusta koskee tutkintojen kustannusryhmiä, koska rahoituksen tulee vastata koulutuksen järjestämisen todellisia kustannuksia.

Lausuntonne koskien asetuksen 3 §:ää (lähtötason painokertoimet)

Rakennusteollisuus RT pitää lähtötasoa perustustason jälkeiseen koulutukseen perustuviin painokertoimiin kohtuuttoman matalina. Korkeakoulututkinnon suorittaneiden 0,25 kerroin tulisi nostaa 0,5 ja muu kuin korkeakoulututkinnon suorittaneiden kerroin 0,5 tulisi nostaa 1. Heikossa työllisyystilanteessa täydennys- ja uudelleen koulutuksen tarve kasvaa, joten rahoituspohjan tulee olla riittävä, jotta myös työnsä menettäneet saavat koulutuspalveluita pohjakoulutuksestaan huolimatta.

Yleisesti rahoituslaissa ei-työllisinä olleiden painokertoimen tulisi olla 1 ja työllisinä olleiden painokertoimen tulisi olla esimerkiksi 0,33.

Lausuntonne koskien asetuksen 4 §:ää (kustannusryhmä- ja muut painokertoimet) ja liitettä

Tutkintojen kustannusryhmien uusi luokittelu edellyttää tiivistä seurantaa ja tarvittaessa muutoksia, jotta uudet kustannusryhmät vastaavat todellisia järjestämiskustannuksia. On erittäin hyvä, että oppimisympäristöjen osuus kustannuksista otetaan huomioon jatkossa.

Lausuntonne koskien asetuksen 5 §:ää (korotuskertoimet)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 6 §:ää (toteutuneiden opiskelijavuosien perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

Rakennusteollisuus RT pitää hyvänä, että laskennassa käytetään kahden vuoden keskiarvoa, jotta mahdolliset yksittäiset vuosivaihtelut eivät muodostu liian suuriksi.

Lausuntonne koskien asetuksen 7 §:ää (suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärän perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 8 §:ää (työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen perusteella myönnettävän perusrahoituksen laskenta)

Rakennusteollisuus RT pitää hyvänä työllisen/työttömän määrittelyn rajaamista edellisen vuoden lopun tilanteeseen ongelmallisena.

” Jos tutkinnon tai tutkinnon osan suorittanut työllistynyt tai jatko-opintoihin siirtynyt on tutkinnon suorittamisen aloittamista edeltävän vuoden lopussa ollut työllinen”

Näin kankeaa ja hitaasti reagoivaa nykyisten työmarkkinoiden nopeisiin vaihteluihin eivät tue ammatillisen koulutuksen aktiivista roolia työllisyyden hoidossa. Määritelmä aiheuttaa myös ongelmia mm. kausityöhön. Rakennusteollisuus RT esittää, että määritelmä korjataan vastaamaan aloittavan opiskelijan sen hetkistä työmarkkina-asemaa esimerkiksi opintojen alkavan kuukauden perusteella.

Lausuntonne koskien asetuksen 2 lukua (opiskelijapalaute)

-

Lausuntonne koskien asetuksen 3 lukua (työelämäpalaute)

-

Lehtinen Saku
Rakennusteollisuus RT ry